

3^Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΣΥΝΟΔΟΣ Φο.Δ.Σ.Α.

2-3 ΙΟΥΛΙΟΥ 2009

Εισήγηση της Προέδρου Δ.Σ. Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. κ Θ. Μυλωνάκη

Η ανακύκλωση αποτελεί χωρίς αμφιβολία ένα από τα πιο πολυσυζητημένα θέματα των τελευταίων ετών παγκοσμίως. Όλο και περισσότερες χώρες της Ευρώπης οδηγούμενες από Κοινοτικές Επιταγές, οικονομικό ή και οικολογικό ενδιαφέρον, αναζητούν τρόπους να μειώσουν τον όγκο των απορριμμάτων και να αυξήσουν τα ποσοστά ανακύκλωσης. Η ενεργός συμμετοχή των διαφόρων κοινωνικών φορέων και των πολιτών σε όλες τις φάσεις σχεδιασμού, λήψεις αποφάσεων και υλοποίησης έργων διαχείρισης αποβλήτων είναι μια από τις σημαντικότερες προϋποθέσεις για την επιτυχία των πολιτικών και των προγραμμάτων διαχείρισης των στερεών αποβλήτων καθώς και της εναλλακτικής διαχείρισης.

Άλλωστε είναι γνωστό ότι οι πληροφορημένοι και ενεργοί πολίτες είναι ο κινητήριο μοχλός για να προστατευθεί - πιο αποτελεσματικά το περιβάλλον, συνεπώς και για να υλοποιηθούν οι στόχοι του θεσμικού πλαισίου εναλλακτικής διαχείρισης.

Θα προσπαθήσω να προσεγγίσω το σημαντικό θέμα της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών και του ρόλου που μπορεί να παίξει και το Δίκτυο των Φο.Δ.Σ.Α. μέσα από την εμπειρία που έχουμε αποκομίσει τα τελευταία τέσσερα χρόνια στα Χανιά, οπότε ξεκίνησε με συστηματικό τρόπο η εναλλακτική διαχείριση. Βάσει αυτής της εμπειρίας θα καταθέσω τους προβληματισμούς που μας έχουν δημιουργηθεί αλλά και προτάσεις.

Για την Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. του συλλογικού αυτού θεσμικού φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η εμπλοκή στην εναλλακτική διαχείριση, ήταν μονόδρομος. Αναλαμβάνοντας την διαχείριση του Εργοστασίου Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης, αρχές του 2006, γρήγορα αντιληφθήκαμε ότι για να είναι λειτουργικό και αποδοτικό, θα έπρεπε να στηριχτεί από την διαλογή στην πηγή. Τόσο για την κομποστοποίηση των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων, όσο και η ανάπτυξη της εναλλακτικής διαχείρισης.

Το πλεονέκτημα αυτής της εμπλοκής είναι ότι μπορούσαμε να ελέγχουμε τα νομικά, οικονομικά, και εθελοντικά εργαλεία, που σχετίζονται με τη διαχείριση. Ελέγχουμε τη συλλογή και διαλογή, μπορούμε να επηρεάσουμε αποφασιστικά τους οικονομικούς όρους με βάση του οποίους γίνεται η διαχείριση, η απόρριψη, ή η ανακύκλωση των αποβλήτων. Γνωρίζεις που υπάρχει η στέρηση. Προβαίνεις με ευέλικτο τρόπο σε διορθωτικές κινήσεις.

Προχωρήσαμε στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις και σύναψη συμβάσεων ή συνεργασιών με όλα τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, επενδύοντας στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού ώστε να πετύχουμε το βέλτιστο αποτέλεσμα. Στόχος μας να δώσουμε σε κάθε πολίτη τη δυνατότητα να αποκτήσει τις γνώσεις, την έννοια των αξιών, τις τάσεις, το ενεργό ενδιαφέρον και τις απαραίτητες ικανότητες για να προστατέψει και να βελτιώσει το περιβάλλον.

Στόχος μας να εμπνεύσουμε νέους τρόπους συμπεριφοράς στους πολίτες, τις ομάδες, και την κοινωνία στο σύνολό της.

Να συνδράμουμε στη σαφή κατανόηση της ύπαρξης και της σπουδαιότητας της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και οικολογικής αλληλεξάρτησης. Τόσο στις αστικές, όσο και τις αγροτικές περιοχές.

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση δεν είναι εύκολο έργο.

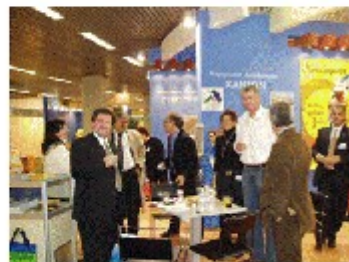
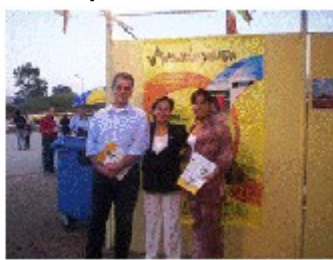
Χρειάζεται προγραμματισμός, χρειάζεται άτομα με βαθιά γνώση του αντικειμένου, άτομα που πιστεύουν στην αξία και τη σημασία της ανακύκλωσης, χρειάζονται οικονομικοί πόροι. Αλλά το σπουδαιότερο χρειάζεται να αφιερώσεις πολύ - μα πολύ χρόνο.

Στις προσπάθειές μας έχουν καταγραφεί πάμπολλες δράσεις, συνεργαζόμενοι με τα συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης, με τους ΟΤΑ του Νομού μας, την Πανεπιστημιακή και Εκπαιδευτική Κοινότητα, με τα Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, με κοινωνικούς φορείς, με πολιτιστικούς συλλόγους, και αξιοποιώντας βέβαια με τον καλύτερο τρόπο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, των οποίων η συμβολή είναι εξόχως σημαντική και ενθαρρυντική.

Η άμεση ανταπόκρισή τους σε συνεντεύξεις τύπου για τις εξελίξεις της Επιχείρησης, η παρουσία τους σε συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων, άρθρα, αφιερώματα, και η καλόπιστη κριτική τους, μας φέρνουν κοντά με τους πολίτες και βοηθούν το έργο μας.

Συμμετοχή σε εκθέσεις, σε αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις, επισκέψεις σε ΚΑΠΗ, σε κατασκηνώσεις, επιβράβευση μαθητών, οικονομική βοήθεια στην έκδοση βιβλίων, εκπαιδευτικές επισκέψεις σχολείων και φορέων στο Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης - Κομποστοποίησης, διανομή έντυπου υλικού πληροφόρησης, διάθεση κόμποστ στους πυρόπληκτους Δήμους, τηλέφωνο ανοιχτής γραμμής, προσπάθειες για κατάργηση της πλαστικής σακούλας, ομιλίες, προβολή βιντεοταινιών, σλάιτς, με όλη την διαδικασία της διαχείρισης, η παρουσία της Δ.Ε.Δι.Σ.Α. με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος ή την Παγκόσμια Ημέρα Τουρισμού, θεωρείται πλέον για τα Χανιά δεδομένη. Σφυγμομέτρηση της κοινής γνώμης με επεξεργασμένο ερωτηματολόγιο, συνθήματα στον εξοπλισμό του προγράμματος, ενημέρωση σε δημόσιες υπηρεσίες και ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Κάναμε συνεργούς μας τον εμπορικό κόσμο, το Νοσοκομείο Χανίων, υπηρεσίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, Τράπεζες κλπ Βεβαίως ιδιαίτερο βάρος έχουμε δώσει στους νέους μας.

Είναι όμως γεγονός ότι η αλλαγή νοοτροπίας και συμπεριφοράς είναι δύσκολη και επίπονη για τις μεγαλύτερες ηλικίες, γι αυτό δίνουμε έμφαση στον τρόπο που ευαισθητοποιούνται και διαπλάθονται οι νέοι άνθρωποι, καθώς σαν αυριανοί ενήλικες θα είναι αυτοί που θα κάνουν την ουσιαστική διαφορά, αποκτώντας μια οικολογική συνείδηση από τα πρώτα στάδια της εκπαίδευσής τους.

Προς το σκοπό αυτό μέσα και από την γόνιμη συνεργασία μας με την εκπαιδευτική κοινότητα και τους Υπευθύνους της Περιβαλλοντολογικής Εκπαίδευσης, συμπληρώνουμε την αγωγή των παιδιών σε ειδικά πεδία γνώσης. Οι μαθητές των Χανίων σήμερα γνωρίζουν τι είναι το κόμποστ, ποια είναι τα ανακυκλώσιμα υλικά, τι είναι ο μπλε και κίτρινος κάδος, και συμμετέχουν ενεργά και με ενθουσιασμό στις παρουσιάσεις που πραγματοποιούμε στα σχολεία τους.

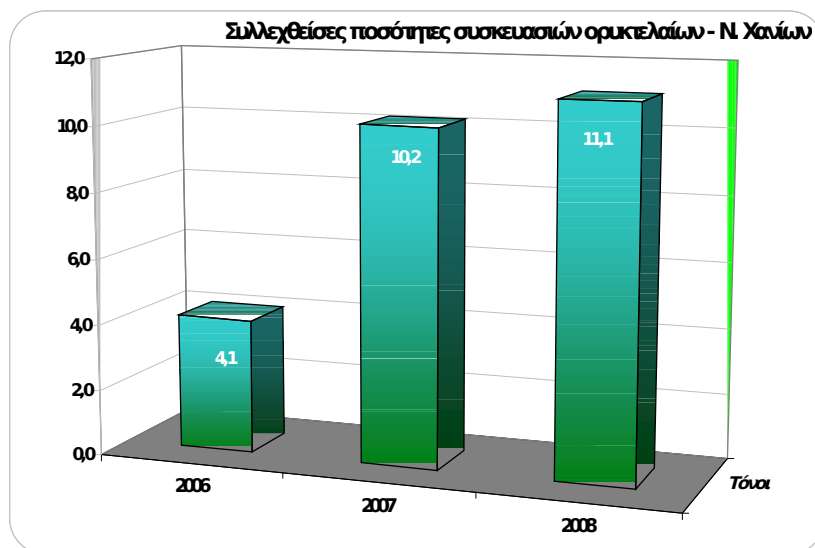
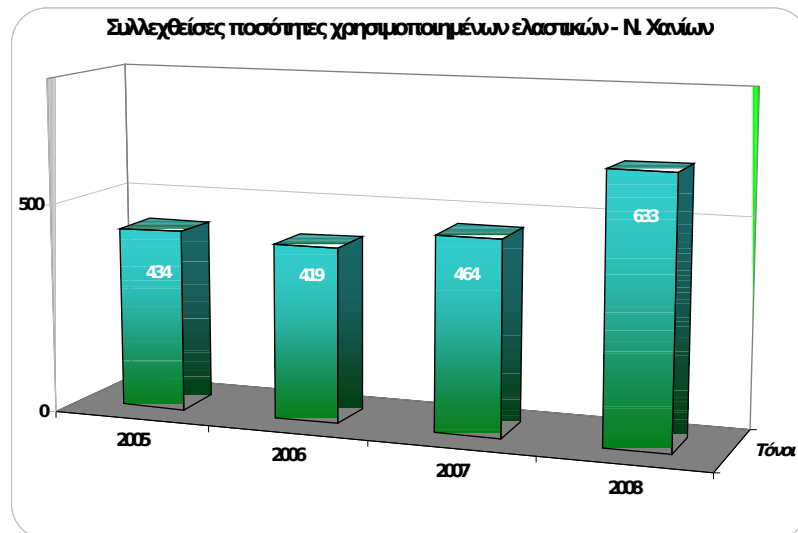
Έχουν πραγματοποιηθεί περισσότερες από 300 ενημερώσεις σε παιδιά και εκπαιδευτικούς. Πάνω από 550 ώρες παρουσιάσεων με συμμετοχή περισσότερων από 14.000 μαθητών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με οπτικοακουστικά μέσα, για τον τρόπο διαχείρισης των αποβλήτων στο Νομό μας. Σε μια προσπάθεια για μια πιο βιωματική περιβαλλοντική ενημέρωση η Δ.Ε.Δι.Σ.Α. σε συνεργασία με την πολιτιστική εταιρία Κρήτης οργάνωσε το πρόγραμμα «οικο...λογίες & cine...ιστορίες» σε Δημοτικά Σχολεία του Νομού μας με τεράστια επιτυχία.

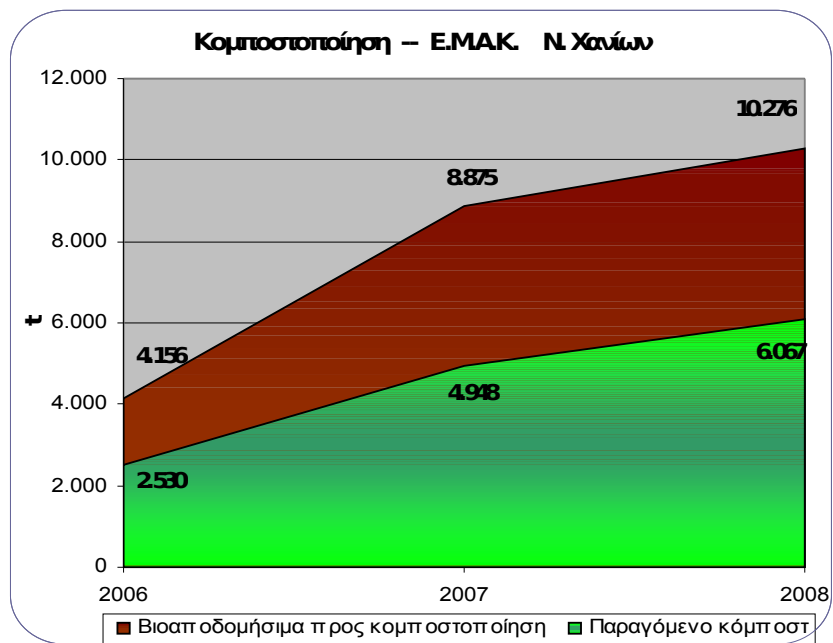

Θα ήθελα σ' αυτό το σημείο να εξάρω την σπουδαία δουλειά που γίνεται μέσω της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, όπου φωτισμένοι δάσκαλοι μπολιάζουν τα παιδιά μας με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

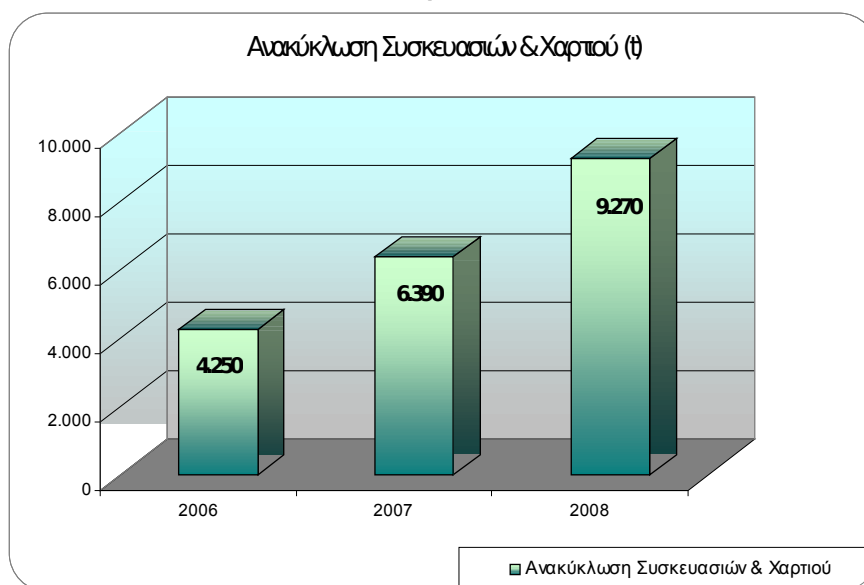
Τα αποτελέσματα των δράσεών μας είναι ορατά, πετύχαμε συγκεκριμένους ποιοτικούς αλλά και ποσοτικούς στόχους, κάποιιοι από αυτούς θα θέλαμε να είναι πιο φιλόδοξοι.

Κάποια νούμερα βλέπουμε στο πέρασμα των τριών χρόνων, 2006, 2007, 2008.

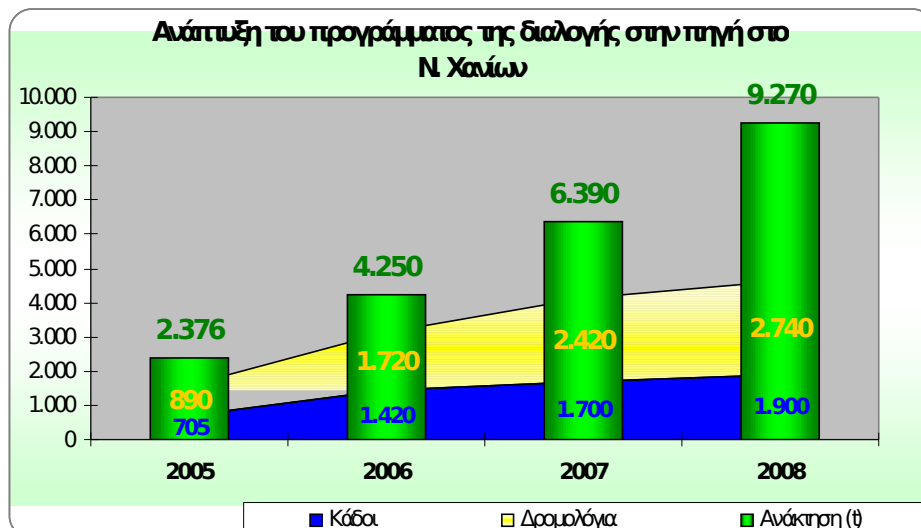
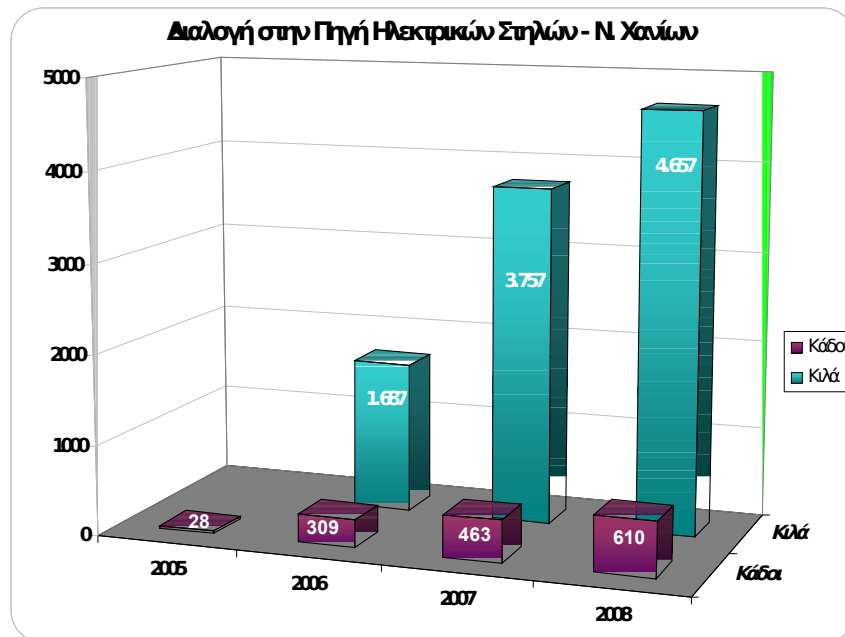
Το σύνδρομο NIMBY δεν μας επέτρεψε να δραστηριοποιηθούμε στο σύστημα οχημάτων εναλλακτικής διαχείρισης Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής. Η λέξη διαλυτήριο οχημάτων προκάλεσε έντονες αντιδράσεις και δεν τα καταφέραμε, παρότι υπήρχαν εξασφαλισμένες πιστώσεις μέσω του προγράμματος «Θησέας». Υπήρξε πάντως ιδιωτική πρωτοβουλία και δίνει λύσεις σε ολόκληρο το Νομό.

Εκτιμώντας τα αποτελέσματα των δράσεών μας διαπιστώνουμε ότι:

Διαπιστώσεις

- Το αποτέλεσμα είναι θετικό, υπάρχει ανταπόκριση αλλά η προσπάθεια πρέπει να ενταθεί. Το υπέρογκο κόστος της διαχείρισης είναι ανασταλτικός παράγοντας και η οικονομική κρίση δυσκολεύει την απορρόφηση των υλικών. Η οικονομική κρίση σπρώχνει στην ανάγκη για καλύτερη διαλογή και ποιότητα των υλικών. πχ στα Χανιά λόγω μεγάλης απόστασης του κέντρου διαλογής, σταθμός μεταφόρτωσης, μεγαλύτερα απορριμματοφόρα, και βέβαια εκσυγχρονισμός της μονάδας διαλογής.
- Η υποδομή πρέπει να βελτιώνεται συνεχώς γιατί όπου υπήρξε καλύτερη οργάνωση του συστήματος τα αποτελέσματα ήταν καλύτερα.

- Οι πολίτες είναι έτοιμοι, ζητούν πλέον την διαλογή με περισσότερους κάδους.
- Η ενημέρωση των πολιτών με το σύστημα πόρτα - πόρτα, δηλαδή η άμεση επαφή επικοινωνίας, είναι η πλέον αποτελεσματική.
- Να δοθούν κίνητρα προς τους πολίτες. Ένα θέμα για το οποίο μιλούν όλοι σήμερα, για το πώς μπορεί να εφαρμοστεί, είναι θέμα έρευνας και σοβαρής μελέτης, τόσο του κοινωνικοοικονομικού επιπέδου των Δημοτών όσο και των τεχνικών και διοικητικών στοιχείων των Δήμων και των Φορέων Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Υπάρχουν πρακτικές από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως το δυναμομετρικό σύστημα, το ογκομετρικό, το σύστημα συχνότητας, το υβριδικό. έναρξη πιλοτικού προγράμματος

Κατευθυντήριες αρχές για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.

- Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση πρέπει να συνιστά συνεχή διαδικασία, να είναι επαναλαμβανόμενη, να ξεκινά στην προσχολική ηλικία, να συνεχίζεται στην σχολική, καθώς επίσης και στο μη σχολικό επίπεδο.
- Να υιοθετηθεί μια διεπιστημονική προσέγγιση του θέματος που να χρησιμοποιεί τις γνώσεις κάθε επιστημονικού τομέα κατά τρόπον ώστε να θέτει τα περιβαλλοντικά προβλήματα σε μια συνολική και ισορροπημένη προοπτική.
- Να εξετάζει τα θέματα υπό μια τοπική, εθνική, περιφερειακή, οπτική, ώστε οι πολίτες να λαμβάνουν γνώση των περιβαλλοντικών συνθηκών που υφίστανται σε άλλες γεωγραφικές περιφέρειες.
- Να εμμένει στην αξία και την αναγκαιότητα μια συνεργασίας τοπικού, εθνικού, και διεθνούς χαρακτήρα.
- Να μελετά συστηματικά τις περιβαλλοντικές πλευρές της βιομηχανικής και οικονομικής ανάπτυξης.
- Χρειάζεται συνεχής κατάρτιση και εκπαίδευση (των εκπαιδευτών) όλων εκείνων που υπό διάφορους τίτλους ασκούν αρμοδιότητες ενημέρωσης σχετιζόμενες με την διαχείριση των αποβλήτων.
- Συνεργασία με Φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις που προωθούν τις αρχές της ανακύκλωσης στον τόπο μας.
- Να προχωρήσουν έρευνες σε ότι αφορά

α) τους σκοπούς και τους στόχους των προγραμμάτων ενημέρωσης - εκπαίδευσης

β) στις γνώσεις και στάσεις των πολιτών προκειμένου να συγκεκριμενοποιηθούν οι αποτελεσματικότεροι τρόποι παρέμβασης, καθώς και τα εμπόδια στην αλλαγή των αντιλήψεων, αξιών, στάσεων των πολιτών.

γ) να προχωρήσουν έρευνες σχετικά με την θέσπιση μεθόδων και προγραμμάτων διδασκαλίας για την ευαισθητοποίηση του ευρέως κοινού. Ιδιαίτερα σε ότι αφορά στην χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας, καθώς και την επεξεργασία των μέσων που θα επιτρέψουν την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αυτών των προγραμμάτων.

δ) να υιοθετηθούν μέτρα που να ευνοούν την ανταλλαγή πληροφοριών και την ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των ερευνών.

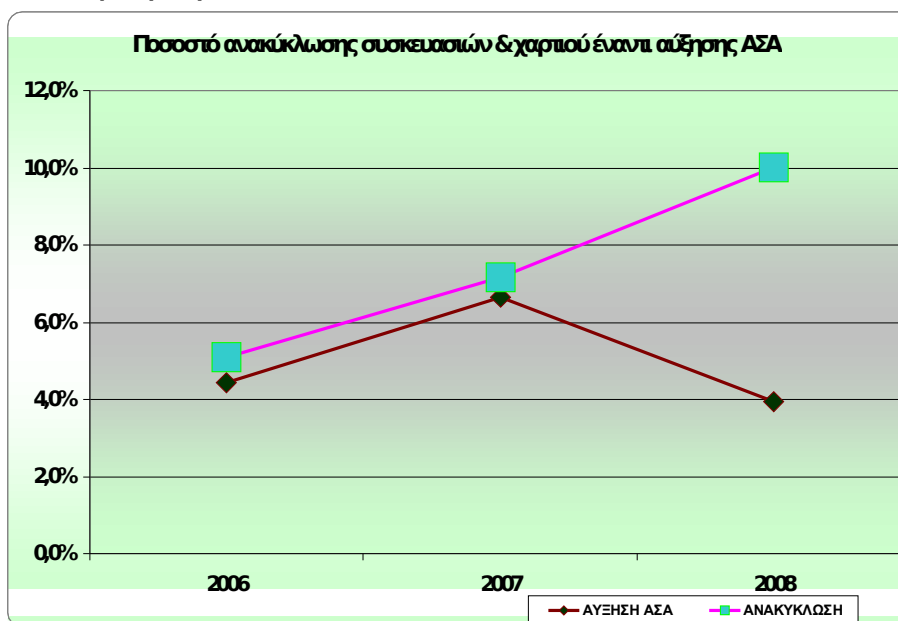
ε) να πραγματοποιηθεί μια συστηματική ανάλυση των εμπειριών και των εκπαιδευτικών υλικών που προέρχονται από άλλες χώρες, προκειμένου να διαπιστωθεί η αποτελεσματικότητά τους και η προσαρμογή τους στις τοπικές, κοινωνικοοικονομικές, οικολογικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες του τόπου μας.

Να ξαναδούμε την πυραμίδα ιεράρχησης.

Από την κορφή της και όχι από την μέση και κάτω. Γιατί αν θέλουμε πραγματικά να μειώσουμε τον όγκο των αποβλήτων θα πρέπει να φροντίσουμε για την πρόληψη και επαναχρησιμοποίηση.

Και εδώ είναι θέμα και της Πολιτείας και εφαρμογής των Νόμων με την ευθύνη των παραγωγών και βέβαια η ευθύνη των καταναλωτών.

Στα Χανιά υπήρξε μια ανάσχεση της αυξητικής πορείας που από το 2006 έως το 2007 ήταν 4% και στη συνέχεια ελαττώθηκε στο 2% που πιστεύουμε ότι οφείλεται βεβαίως στην ανακύκλωση αλλά και στο γεγονός ότι οι ΟΤΑ έχουν αντιληφθεί ότι η τιμολογιακή πολιτική γίνεται σύμφωνα με το βάρος των απορριμμάτων που παράγουν και επίσης το πρόγραμμα της συλλογής των ογκωδών αντικειμένων από την πόλη των Χανίων, πολλά εκ των οποίων προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση.

Ο ρόλος των Φο.Δ.Σ.Α.

Μπορεί και οφείλει να είναι σημαντικός.

Δημιουργία Ομάδας Εργασίας για μελέτη και υποβολή προτάσεων, στρατηγικής, για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Συμμετοχή στους Εθνικούς και Περιφερειακούς Σχεδιασμούς για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση.

Αναζήτηση, αίτηση για χρηματοδότηση προγραμμάτων που προβλέπουν συλλογική συμμετοχή Φορέων (στυλ cluster), ενημέρωσης του κοινού και προβολής του έργου των Φο.Δ.Σ.Α.

Και θα κλείσω με αυτήν την εικόνα.

Όταν ένα βράδυ του Αυγούστου με αστροφεγγιά η Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α. είχε φθάσει στον ουρανό.

**ΒΡΑΔΙΑ
ΛΑΪΚΗΣ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ**

Παρασκευή 8 Αυγούστου, 21:00 - 24:00
Στον αποκατεστημένο χώρο
του Μεσομυριου (πριν τον Κουρουπητο)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΧΟΡΗΓΟΣ:

Δ.Ε.ΔΙ.Σ.Α

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:

Σύλλογος Φίλων Αστρονομίας Κρήτης
www.kiak.gr info@kiak.gr τηλ. 8253205504

Εύχομαι στους Φορείς μας, στην Ένωσή μας να μεσουρανήσουν για το καλό του τόπου μας, για το καλό όλων.